

Bruselj, 27. maj 2025
(OR. en)

9434/25

Medinstitucionalna zadeva:
2025/0126 (NLE)

CCG 17

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	26. maj 2025
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2025) 253 final
Zadeva:	Predlog SKLEP SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa glede predvidenega sklepa udeleženk Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih v zvezi z določbami o obrestnih merah

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2025) 253 final.

Priloga: COM(2025) 253 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 26.5.2025
COM(2025) 253 final

2025/0126 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa glede predvidenega sklepa udeleženk
Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih v zvezi z določbami o obrestnih merah**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj ga Evropska komisija zastopa v imenu Evropske unije v okviru Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) glede predvidenega sklepa o spremembi določb Sporazuma o obrestnih merah. Te določbe določajo najnižje komercialne referenčne obrestne mere (v nadaljnjem besedilu: CIRR), ki se uporabljajo za uradno finančno podporo za izvozne kredite.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Sporazum o uradno podprtih izvoznih kreditih

Sporazum je prijateljski dogovor med EU, ZDA, Kanado, Japonsko, Korejo, Norveško, Švico, Avstralijo, Novo Zelandijo in Turčijo, katerega namen je zagotoviti okvir za pravilno uporabo uradno podprtih izvoznih kreditov. V praksi to pomeni vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev (pri čemer konkurenca temelji na ceni in kakovosti izvoženega blaga in storitev in ne na zagotovljenih finančnih pogojih) ob hkratnih prizadevanjih za odpravo subvencij in izkrivljanj trgovine, povezanih z uradno podprtimi izvoznimi krediti. Sporazum je začel veljati aprila 1978 za nedoločen čas, in čeprav mu Sekretariat OECD zagotavlja upravno podporo, ni pravni akt OECD¹.

Sporazum se redno posodablja ob upoštevanju razvoja finančnega trga in politike, ki vpliva na zagotavljanje uradno podprtih izvoznih kreditov. Sporazum je pravno zavezujoč v EU na podlagi Uredbe (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta². Spremembe pogojev Sporazuma se vključijo v pravo EU z delegiranimi akti v skladu s členom 2 te uredbe.

2.2. Udeleženke Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih

Komisija zastopa Unijo na sestankih in v postopkih odločanja udeleženk (v nadaljnjem besedilu: udeleženke) Sporazuma. Odločitve o vseh spremembah Sporazuma se sprejemajo soglasno. Stališče Unije sprejme Svet, o njem pa razpravljajo države članice v delovni skupini Sveta za izvozne kredite³.

2.3. Predvideni akt udeleženk Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih

CIRR so fiksne najnižje obrestne mere, ki se lahko ponudijo v okviru pogodbe o financiranju izvoza, ki jo podpira država. CIRR so določene za vsako valuto udeleženk Sporazuma. V letu 2021 so bile določbe CIRR celovito reformirane, kar je zajemalo operativne vidike (npr. postopke, kot sta vzdrževanje in določanje obrestnih mer) ter strukturne vidike (npr. temeljne obrestne mere, marže in dodatne dajatve). Cilj reforme CIRR je bil uskladiti posojilne prakse med udeleženkami in približati CIRR tržnim obrestnim meram.

Udeleženke so se strinjale, da bi morala biti CIRR še naprej sestavljena iz osnovne obrestne mere, vezane na donose državnih obveznic, in marže. Vendar pa marža ne bi smela biti več določena na 100 bazičnih točk (bps), da bi bolje odražala tržne razmere. Novo stopnjo CIRR je bilo treba izračunati po naslednji formuli:

$$\text{Marža CIRR} = 0,5 * (\text{trimesečno povprečje dnevni donosov petletnega razmika zamenjave}) + 80 \text{ bazičnih točk.}$$

¹ Kot je opredeljen v členu 5 Konvencije OECD.

² Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45).

³ Sklep Sveta o ustanovitvi Skupine za usklajevanje politike glede zavarovanja posojil, posojilnih garancij in finančnih posojil (UL 66, 27.10.1960, str. 1339).

Trimesečno povprečje dnevni donosov petletnih razmikov zamenjave, ki ga je bilo treba uporabiti, je bilo dobljeno z izračunom aritmetične sredine dnevnega petletnega razmika zamenjave v zadnjih treh koledarskih mesecih v zadevnih valutah.

Številne udeleženke so kot referenčno obrestno mero za izračun razmikov zamenjave uporabljale Londonsko medbančno obrestno mero (LIBOR). Vendar so se udeleženke 30. decembra 2022 po prenehanju uporabe LIBOR konec leta 2021 dogovorile, da bodo od začetka izvajanja novih pravil CIRR za eno leto za vse valute uvedle začasno maržo v višini 100 bazičnih točk (do 14. julija 2024). Udeleženke so se nato 6. novembra 2023 dogovorile, da bodo začasno maržo podaljšale za eno leto, in sicer do 14. julija 2025, ali dokler se udeleženke ne bodo dogovorile o drugi možnosti. Glede na to, da bo začasna rešitev 100 bazičnih točk kmalu potekla, je treba zdaj najti stabilnejšo pot naprej.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Prenehanje uporabe LIBOR leta 2021 je onemogočilo rešitev, ki so jo udeleženke predvidele za izračun marže CIRR za številne valute, saj LIBOR ni bil več na voljo kot referenčna obrestna mera za izračun razmikov zamenjave.

Glede na to EU podpira trajno uporabo 100 bazičnih točk kot marže CIRR za vse valute po 14. juliju 2025. Trajna uporaba 100 bazičnih točk bi poenostavila sistem CIRR in zagotovila poslovno varnost. Je tudi privlačna rešitev v smislu preglednosti, ki je pogosto manjkala pri rešitvi za razmik zamenjave, zlasti kar zadeva uporabljene referenčne obrestne mere. Čeprav vrnitev k pristopu 100 bazičnih točk manj odraža tržne razmere kot rešitev, ki so jo predvidele udeleženke, drugi ključni elementi reforme ostajajo, vključno z operativnimi elementi.

Če se udeleženke ne bodo dogovorile o trajni rešitvi za določitev marže CIRR, bo EU podprla podaljšanje sedanje začasne rešitve, in sicer podaljšanje uporabe začasne marže v višini 100 bazičnih točk za vse valute za eno ali več let od 14. julija 2025 naprej.

Zato se priporoča, da je stališče Unije na sestanku udeleženk junija 2025, da se strinja s predvideno odločitvijo udeleženk Sporazuma, da sprejmejo nove smernice o določitvi marže CIRR.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1 Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma.“

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“⁴.

4.1.2 Uporaba v obravnavanem primeru

Predvideni akt lahko odločilno vpliva na vsebino zakonodaje EU, in sicer na Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES. To izhaja iz člena 2 navedene uredbe, ki navaja, da „Komisija sprejme delegirane

⁴ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

akte v skladu s členom 3 z namenom spreminjanja Priloge II, ki je potrebno zaradi sprememb smernic, o katerih se dogovorijo udeleženske Sporazuma“.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1 Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2 Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na izvozne kredite, ki spadajo na področje uporabe skupne trgovinske politike. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 207 PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 207(4), prvi pododstavek, PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa glede predvidenega sklepa udeleženk Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih v zvezi z določbami o obrestnih merah

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Smernice iz Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) so bile prenesene v pravni red in tako postale pravno zavezujoče v EU z Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁵.
- (2) Glede na prenehanje uporabe LIBOR se morajo udeleženke odločiti o rešitvi za spremembo določb Sporazuma o določitvi marže CIRR.
- (3) Predvideni sklep o spremembi določb o CIRR bi moral zagotoviti večjo jasnost in uskladiti posojilne prakse, kar bi okrepilo enake konkurenčne pogoje med udeleženkami.
- (4) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v pisnem postopku udeleženk Sporazuma, saj bo lahko predvideni sklep v skladu s členom 1 Uredbe (EU) št. 1233/2011 odločilno vplival na vsebino prava Unije –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v okviru Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih glede pregleda določb Sporazuma o obrestnih merah, zlasti glede določitve marže, mora biti v skladu s Prilogo k temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*

⁵ Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45) (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 1233/2011).